

ХАРКІВСЬКІ ХРАМИ: ПОГЛЯД У МИНУЛЕ

Рибальченко А.А., гр. МВ-24

Науковий керівник – доц. **Коршунова І.П.**

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Харків – багатонаціональне місто, центр різноманітних релігійних вірувань. На душу населення кількість культових споруд в Харкові, згідно легенді, наближувалася до Москви.

«Зруйнувати старе, щоб побудувати нове» – ця теза часів радянської влади багато в чому знищила духовний досвід минулих поколінь. Є сенс повернутися до місць, де молилися наші пращури. Одним з них була Воскресенська церква, яка розташовувалась на місці сучасного цирку і вважалася найстарішою церквою Харкова. Ця споруда була настільки старою, що у 1789 році виникло питання про побудову нового храму. Доля Михайлівської церкви, що стояла навпроти ДК «Будівників», була вирішена досить недавно, у 1960-х рр. Вона стала відома тим, що тут зберігався особистий требник Івана Мазепи.

Особливу увагу слід приділити Миколаївській церкві. Адже вона славилася тим, що тут молився Петро I, котрий через незнання міста сприйняв її за головний собор Харкова. На тому ж місці побудували чудовий храм, проте у 1930-ті рр. він був підірваний, мовби для покращення трамвайного сполучення.

З однією із наших церков трапилося чудо: коли в 1804 р. вона згоріла зі всіма архівами, образ Смоленської Божої Матері знайшли неушкодженим. Мова йдеться про Дмитрівську церкву, яку в 30-ті рр. ХХ ст. зруйнували, а на її місці побудували кінотеатр «Спорт». Поряд з вул. Пушкінською стояли дві Каплунівські церкви: нова (1912) і стара (1810), яких теж не оминуло око «червоних». Так, попри те, що Святійший синод заборонив знесення старої церкви як цінної пам'ятки архітектури, радянську владу це не зупинило.

Час ні на кого не чекає, усе змінюється чи у гіршу, чи у кращу сторону. Проте очевидним є той факт, що зміни відбуваються. Адже це – ознака розвитку. За часів радянської влади було зруйновано безліч прекрасних пам'яток архітектури, а те, що було побудоване на місці храмів, зазвичай не виправдовувало культурну «втрату». Однак, це є частиною історії нашої малої батьківщини, яка має бути вивчена, адже, як кажуть на Сході, «для пізнання самих себе ми повинні зрозуміти, ким були наші предки».